

GÄVLE-DALA NATUR

Kungssörn foto Stefan Persson

BRA FÖR Pilgrimsfalk och Kungssörn I GÄVLEBORG

Återigen blev det en rekordnotering för pilgrimsfalk vilket stärker att den ökande trenden fortsätter. 23 ungar har ringmärkts fördelade på 9 häckningar. Bild pilgrimsfalksungar Malung

För kungssörnens del ligger vi också på ett, för våra förhållanden, bra resultat. Det blev 8 häckningar med 9 ungar i Gävleborg.

- Resultatet hade kunnat blivit ännu bättre eftersom vi hade hela 6 avbrutna

Pilgrimsfalksungar foto naturskyddsföreningen Malung-Sälen

häckningar, allt från fullt påbyggt med balgrop, ruvande fåglar och lagda ägg till det vi tror är kläckta ungar som dog, säger Calle Zetterlund. Men kul att se att det finns potential i alla fall, något år kommer det nog att stämma för fler kungssörnspar.

Vi har även ett fall där exploatör/markägare (i Hälsingekogens planerade vindkraftspark) burit sig klumpigt och oetiskt åt inom ett revir och där fallet är polisanmält.

Miljötinget 25 år!

Varje år samlar Miljötinget mellan 300-400 unga från Dalarna och Gävleborg för en helg fullspäckad med kunskap, nöje och nätverkande. I år blir det i Gävle 30 okt-1 nov.

Miljötinget är Nordens största miljöevenemang för unga och riktar sig till alla mellan 14-19 år i Dalarna och Gävleborg. Miljötinget har arrangerats av Region Gävleborg och Region Dalarna i 25 års tid.

DN Debatt om ökad konsumtion

Miljöpolitiken är idag till stor del inriktad på effektivare resursanvändning och mer förnybar produktion, men till vilken nytta när möjligheterna omsätts i ny produktion, ny konsumtion och ny miljöpåverkan, undrar Anton Grenholm,

ordförande i Naturskyddsföreningen Falun, och hans bror Simon i Dagens Nyheter. Författarna till föreningens rapport Grön Ekonomi fortsätter granskningen av tillväxtsamhället och fokuserar nu främst på rekyleffekter:

<http://www.dn.se/debatt/vinsterna-av-effektivisering-ats-upp-av-okad-konsumtion/>

http://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/rapporter/Gr%C3%B6n%20ekonomi_4.pdf

LEDARE

Samverkan mellan Dalarna och Gävleborg blir allt större med vårt gemensamma kansli som funnits på plats i Mora i mer än ett halvår. Lillian Lundin Stöt samordnar länsförbundens arbete och stöttar kretsar både administrativt och på fysiska träffar. Det tycker länsförbundets styrelse är väldigt positivt. Självklart välkomnas medlemmar att ge återkoppling och utvecklingsförslag. I en förlängning kan vi kanske utöka med mer personal.

Det nystartade projektet "HMV nätverk och ekologiskt på förskolor i Gävleborg" har så smått dragit igång under sommaren. Projektet vill uppmuntra medlemmar med intresse för Handla MiljöVänligt (HMV), att få igång mer praktiskt arbete inom kretsarna, t.ex. dela ut broschyrer på jobbet, spela teater, göra en utställning på bibliotek. Det brukar vara roligt att göra saker tillsammans! Om vi som är intresserade av HMV-frågorna kan stötta varandra och ge tips på aktiviteter får vi förhoppningsvis ett starkare HMV-nätverk i Gävleborg och kan påverka fler invånare till miljöbättre konsumtion. Den andra delen i projektet är att jobba gentemot förskolor för att bidra till en ökad andel ekologisk mat och frukt till barnen.

Dalarna har HMV-aktiva i flera kretsar, vilket ger en god möjlighet för erfarenhetsutbyte och nätverksbyggande även över länsgränsen. Båda länen har tillsammans under flera år, anordnat regionala upptakter inför MiljöVänliga Veckan, som alltid är vecka 40. Utvärderingar har visat att träffarna uppskattats av deltagarna, dock har det brukat vara få Gävleborgare med. I år hoppas vi på en nystart och många som vill ordna EKOFIKA!

Positivt att så många visat intresse för medlemsenkäten och att det finns flera som vill agera mer aktivt i föreningen! Hoppas kretsar och arbetsgrupper vill använda det material som kommit fram i och med den. Vi i HMV gör nu ett försök att ta vara på informationen. Önskar ni har en härlig sensommar och njuter av Livet!

Om du vill veta mer om projektet, kontakta gärna undertecknad eller Pia Svedén, HMV-kontakt i Gävleborg, 0705-388130, pia_mk@hotmail.com.
Denise Fahlander, nizanfahlander@gmail.com, 070 – 646 10 42
Vice ordförande Naturskyddsforeningen Gävleborg

KONTAKTA NATURSKYDDSFÖRENINGEN GÄVLE/DALA

Kansli Gävle-Dala, Strandg. 10, 792 30 Mora, tel 0250-166 33, 070-273 91 55, kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se

Boktipset:

Björk – svart på vitt om myllrande mångfald Bengt Ehnström & Martin Holmer

Den vackra björken med svarta fläckar på vit näver är ett träd som alla känner igen, fast i Sverige handlar det faktiskt om tre olika arter.

Björken är i sanning ett mycket märkvärdigt träd. Björkvedens värde vid eldning är också välbekant och uppskattat. Björkens vita stammar och nyutspruckna blad lyser genom dikter, berättelser och bilder av Sverige. I den nostalgiska drömmen om hembygd står björken invid den röda stugans knut.

Den här boken handlar om hur björken själv är en sorts hembygd för mängder av kryp, svampar, lavar och mossor. Björkboken är en uppföljare till böckerna Säl: livets viktigaste frukost och Asp: darrar min asp, myllrar min värld (2012), och är även denna författad av naturvårdaren Bengt Ehnström i Nås och illustrerad av konstnären Martin Holmer i Vendel.

Titeln "Björk: svart på vitt om myllrande mångfald" syftar på alla de organismer som är knutna till björken. Precis som aspen och sälgen fungerar björken som ett drivhus för ett stort antal organismer, såsom fjärilar, fåglar, lavar, mossor, skalbaggar och steklar. Bland fåglarna är gamla björkar med inslag av död ved särskilt viktiga för den hotade vitryggiga hackspetten. Björken är en självklarhet i ett varierat landskap där olika trädslag i olika ålder bidrar till en rikare miljö.

Utgivare: Centrum för biologisk mångfald vid SLU, Naturskyddsforeningen och WWF.
ISBN 9789188083005

Naturskyddsforeningen Dalarna, <http://dalarna.naturskyddsforeningen.se>, www.facebook.com/naturskyddsforeningen.dalarna

Naturskyddsforeningen Gävleborg, <http://gavleborg-lan.naturskyddsforeningen.se>, www.facebook.com/naturskyddsforeningenigavleborg

RUN for your LIFE

Run for your life längs Gävleborgskusten 14–15 nov

There are times when we must accept small steps forward—and there are other times when you need to run like a buffalo. Now is the time to run.

– Henry Red Cloud, Lakota educator

Run for your life är ett stafettlopp genom norra Europa för att uppmana till klimaträttvisa och en hållbar framtid. Ensam kan du inte springa till Paris, däremot kan vi göra det tillsammans. Vi startar i Kiruna och slutar i Paris på klimatkonferensen COP21.

Loppet omfattar mer än 4 000 kilometer och varar i över 20 dagar, pågår dygnet runt och involverar tusentals människor. Allt filmas och sänds live på webben.

Varje deltagare berättar sin egen historia och sina personliga skäl till varför de har valt att springa. En rad lokala arrangemang kommer att organiseras längs hela vägen. Naturskyddsforeningen i Gävle hakar på inför att stafetten passerar där i november. Även Hudiksvall och Söderhamn ingår i vår region.

Anmäl dig gärna att springa en sträcka på ca 4 km.
Mer info: www.runforyourlife.nu/sv/

Lysande investering!

Naturskyddsforeningen Dalarna har beslutat att investera i sol via ETC egen el. Du kan också investera eller månadspara i solceller, till 2% avkastning!
Läs mer på www.egenel.se

Ekofika och ekomellis!

Temat för årets MiljöVänliga Vecka, alltid v. 40, är kaffe och bröd. Beställ gratis material och ordna ekofika med dina kollegor, kompisar och grannar eller peppa för ekomellis på förskola och fritids.

www.naturskyddsforeningen.se/byt-tilleko

Lungsjöån räddad

Många års kamp för att skydda Lungsjöans strömmande vatten har lyckats, säger en nöjd Rolf Lundqvist. Det firade vi med bubbel och tilltugg! Nu återstår arbetet med att skydda skogen omkring.

Stor klimatdemonstration världen över

Den 29 november manifesterar människor över hela världen för att förmå politiker och andra beslutsfattare att komma överens om kraftfulla åtgärder i klimatfrågan. Parismötet i december kan vara mänsklighetens sista chans att under ordnade former vända utvecklingen åt rätt håll. Delta aktivt eller stöd denna manifestation. Läs på länken och skicka till vänner och bekanta. Det skulle sitta fint med kraftfulla aktioner också lokalt....

https://secure.avaaz.org/en/save_the_date_share/
Per Skoog pskoog@telia.com, Ludvika

Överklagad vindkraftspark

Efter överklagande från Naturskyddsforeningen Gävleborg tas två verk, nr 9 och 10, bort från planerna på vindkraftsparken Riberget i Ljusdal.

–Det är en liten, men viktig seger för naturen säger Stefan Persson, länsordförande i Naturskyddsforeningen Gävleborg

Svenska pärlor

Limön och Ore Skogsrige blev Svenska pärlor
Tack alla som röstade! Läs mer på www.wwf.se/svenskarpalor

Vattenprojekt i Ljusdal

Naturskyddsforeningens miljömärkning Bra Miljöval finansierar miljö- och energieffektiviseringsprojekt runt om i Sverige och har precis godkänt ett projekt i Ljusdals kommun.
– Projektet går ut på att skapa fria vandringsvägar för fisk och andra vattenlevande organismer i Våljeån, genom att riva ut vandringshinder och återskapa attraktiva vattenmiljöer i vattendraget för bl a öring, förklarar Emanuel Blome.

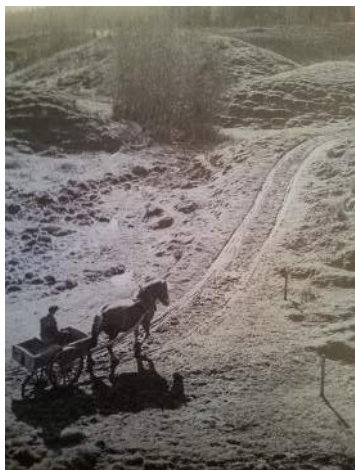
<http://www.naturskyddsforeningen.se/bra-miljoval/miljofond>

Skogsträff i Dalarna

Averkningsanmälan vid sjön Yxen i Leksand, finaste kantarellskogen förstörd. Exempler är många på hur skyddsvärda skogar faller. Hur kan vi ta krafttag för att förhindra detta? Kom på skogskurs 31 okt eller 1 november, i samarbete med riks. Mer info på hemsidan.

Jakt trots att björnen är rödlistad!

Jägaren Ulf Jernberg, vice ordförande i Naturskyddsforeningen Dalarna uttalade sig mot björnjakten.
<http://www.svt.se/nyheter/regionalt/dalarna/bjornjakt>
<http://www.dt.se/dalarna/mora/jagaren-ulf-kampar-for-rovdjuren>

Öppet landskap i Glösslö, 50 år sedan, nu igenväxt. Foto: Hilding Mickelsson.

Tin Gumuns, fäbodbrukare på Karl-Töväsens fäbod, gör smör.

Gun Kallur, Anders Janols och Stefan Olander diskuterar.

FÄBODBRUKET

Fäbodbruket – ett levande kulturarv och ett sätt att bruka i framtiden

Fäbodbrukarföreningen och Naturskyddsföreningen träffades på Karl Töväsens fäbod utanför Rättvik för att dryfta gemensamma problem och diskutera strategier för ett fortsatt och utvecklat fäbodbruk. Båda föreningarna var överens om fäbodarnas stora betydelse naturmässigt, socialt och i beredskapssyfte.

– Många är intresserad av bra mat, sa fäbodbrukare Tin Gumuns. Jag har nog många vänner om det blir en kris – jag som vet hur man gör mat utan el.

I Sverige finns idag ca 200 fäbodanläggningar, varav ca 80 i Dalarna och 20 i Gävleborg. Som en jämförelse finns det 9 000 fäbodanläggningar i Österrike.

– Endast 10 % av de hagmarker som fanns för 100 år sedan återstår idag, berättade Stefan Ohlander från Skalens fäbod.

– En resurssnål småskalig djurhållning med betande djur i våra skogar och hagmarker är bra för den biologiska mångfalden, för människors välbefinnande och för vårt gamla fina kulturlandskap som i snabb takt växer igen och försvinner, bl

a för att fäboddriften är så liten idag, sa Stefan Persson, ordförande i Naturskyddsföreningen Gävleborg. Annat var det förr då det fanns en massa fäbodanläggningar där man tillagade och bevarade sommarens överflöd till vinterns behov av mat.

– Hur kan samhället hjälpa till att underlätta för nuvarande brukare och sådana som vill starta med fäbodbruk igen, undrade Kristian Olofsson, ordförande i Svenska Fäbodbrukarföreningen.

Läs mer på länsförbundens hemsidor. Bli gärna stödmedlem i fäbodföreningen, se www.fabod.nu

Prenumerera på Syre

Syre, Sveriges första fristående gröna nyhetsmagasin, är igång. Ett magasin för dig som vill se ett demokratiskt, fritt, solidariskt och hållbart samhälle bortom tillväxtdogmer och arbetslinjer. <http://tidningensyre.se/>

Länsträff för medlemmar i Gävleborg. Tema SKOG.

Länsträff för medlemmar i Gävleborg. Tema SKOG. Planeras att genomföras i november, inspiration med praktiska inslag utlovas liksom erfarenhetsutbyte mellan medlemmar och kretsar, samt diskussion om hur vi vill utveckla skogsarbetet inom föreningen. Plats Söderhamn, tid meddelas senare.

Morakretsen har tack vare värvarna ökat i medlemsantal från knappt 500 till 771 på ett halvår. I slutet av augusti ordnades en mycket lyckad medlemskväll med grillning på Alderängarna.

– Vi hade jättetrevligt och hittade flera nya aktiva, säger styrelseledamoten Lisen Vogt.

FRAMTIDSVECKAN

Framtidsveckan i Ludvika v. 40

Ett brett samarbete där alla kan delta för omställning till en hållbar framtid!

Den 13 augusti i år var det Overshoot Day. Då hade jorden producerat precis den mängd resurser som vi gjort slut på tills dess. Resten av året lever vi på lånade resurser!

Vi måste hitta ett sätt att leva där vi inte tår på

jordens resurser som nu.

Och det är vi själva som ska göra det! Under Framtidsveckan vill vi visa upp det utbud av omställningsinitiativ som finns i Ludvika. Från allmänhet till politiker - alla behövs och är viktiga!

<https://www.facebook.com/framtidsveckanludvika>

Bild från HT

Till minne av Sven

Sven Norman har i flera år kämpat mot en allvarlig sjukdom, men trots sina besvär fortsatt med sitt idoga och värdefulla arbete i flera föreningar.

Under många år har Sven varit en klippa i styrelserna i Naturskyddsföreningen Gävleborg och Nordanstig. Det vi särskilt tänker på var hans stora kunskap i föreningsteknik och strandskyddsärenden. Genom Svens försorg har ett stort antal stränder i Gävleborgs län räddats från exploatering. Vi är tacksamma för att ha haft förmånen att arbeta för, och att värna om natur och miljö tillsammans med Sven under flera år. Saknaden efter Sven är stor och hans insatser i Naturskyddsföreningen är ovärderliga, som han även fått föreningens utmärkelse Silverfalken för.

/Per-Olof Ericksson

Läs mer på Nordanstigs hemsida: <http://ns1.bergsjodata.com/naturskyddsforeningen/>

Schysst sommar och vinter i Gävle

Projektet Schysst, vänder sig till unga i åldrarna 15–20 år som Naturskyddsföreningen står längst ifrån. När vi synliggör oss i områden där vi normalt inte finns, är det många som förenar sig i kampen om att rädda planeten. Och nu finns vi i Gävle.

– Naturskyddsföreningen vill med projektet Schysst sommar och vinter öka miljöengagemanget, innanförskapet, självkänslan och lusten att vara ute i naturen hos de ungdomar som föreningen har störst avstånd till säger Dena Gevare.

Målet är att Naturskyddsföreningen bryter barriärer, blir mindre segregerad och en folkrörelse som speglar dagens svenska samhälle. Och att vi har fett kul!

Kontakt:

schysst.gavle@naturskyddsforeningen.se 073-314 47 79

Schysst sommar Gävle på Facebook

INSPIRERANDE KLIMATDAG PÅ JÄRVZOO!

Pär Holmgren och Carolina Klüft föreläste engagerat.

Klimatdagen var en härlig medlemsaktivitet med flera nya aktiva och trots vädret idel glada miner. Pär Holmgren höll en föreläsning av hög klass och vi fick veta mer om Svalbard av Anders Björklund.

Carolina Klüft höll ett jättebra tal bland annat med en liknelse om höjdhopp.

– Jag kan inte själv hoppa 5 meter i höjd, men tillsammans kan vi hoppa nästa hur högt som helst. Det gäller bara att våga lägga upp ribban, hoppa över och efterhand höja den.

Vissa siktar in sig på världsrekordhöjder och säljer bilen, går ner i arbetstid för att konsumera mindre, handlar enbart ekologiskt etc. Andra kanske har sämre förutsättningar och nöjer sig med ribban på 2 dm till att börja med.

KULTURFESTEN

Kulturfesten i Bojsenburg Falun

I slutet av maj medverkade Naturskyddsföreningen på "Kulturfesten" som i år gick av stapeln i Bojsenburg. Festen arrangerades av kommunens bostadsbolag Kopparstaden i samarbete med ett antal föreningar och andra aktörer.

Vi informerade om kretsens arbete i Falun och för barnen fanns övningen "gissa bajset", där det gäller att para ihop rätt spillning med rätt djur.

–Det är alltid lika populärt, säger Eva Bååth-Holmqvist från Naturskornarna, som arrangerar föreningens barnaktiviteter.

På festen kunde man smaka på mat från bland annat Ryssland, Somalia och Afganistan, och Naturskyddsföreningen bjöd på lingon- och blåbärs-sylt!

Text och bild Patric Engfeldt

Glada volontärer informerade i parken.

Var ligger din ribba?

– Idag släpper vi ut ca 12 ton CO₂ per person och år i Sverige. En hållbar nivå ligger på ca 1 ton. Det behövs både piskor och morötter. Teknik och lösningar finns – det som saknas är politiskt mod!

Naturskyddsföreningen satsar på fyra områden för att "klimatmaxa": cykelchock, tågboom, solrevolution och vegopepp. Missa inte höstkonferensen 2-3 oktober då Kulturhuset i Stockholm blir Klimathuset!

TIPS! Vill lokala kretsar i Gävleborg ordna klimataktiviteter under hösten finns det pengar kvar i projektet Pol till pol. Kontakta ann.horn@gmail.com Haka t ex på Run for life eller ordna en lokal klimatdemonstration den 29 november.

KALENDARIUM

SVAMP-VECKAN

- 15/9 - LUDVIKA - Medlemsmöte, Gästgiveriet på Gammelgården i Ludvika kl. 18. Rapport från Rikskonferensen och kortare filmvisning. Välkomna!
- 17/9 - GÄVLE - Är genombrottet för elbilen här och nu? Teknik, framtid och egna erfarenheter. Robert Stahl. Tid: 18:30. Plats: Studieförbundet
- 18-29/9 - En helg på Fulufjället! Kolla möjlig restplats med Åke Tidigs, 076-824 73 29.
- 19/9 - Nationella cykeldagen www.naturskyddsforeningen.se/cykeldagen
- 19/9 - FALUN Debatt om hållbart resande och hållbara transporter. Ett av många inslag i den europeiska trafikantveckan som Falu kommun ordnar, med temadag på stan 19/9 som höjdpunkt. Debatt prel. vid lunchtid, se vidare annonsering. Plats: Östra Hamng. Falu C. Kontaktperson: Maja Myrén, 070-282 91 54
- 19/9 - GÄVLE Mossor och lavar Skogen är full av mossor och lavar och vi ger oss ut på jakt efter dem. Men är allt samma sort eller hur många olika finns det egentligen? Vad de växer på? Är mossor och lavar samma sak? Tid: kl 10.30 - ca 12.30 Plats: Ej bestämt. Se Facebook "Naturskornar i Gävle", maila eller ring. Ta med: Matsäck, sittunderlag, kläder efter väder och ordentliga skor. Anmälan: naturskogsledare-gavle@googlegroups.com senast 17 sept. Mirja Hagström: 070-693 40 17
- 20/9 - GAGNEF kl 09.00 - Kroppa naturreservat, Dala Floda Dalviks kvarn, Djurås. Alt. samling: Jerusalem, Mockfjärd 9.10 eller ICA, Floda 9.20. I omarronderingen i Floda har kommunen fått två områden som ska bli naturreservat, Storhälla och Kroppa. Det senare ligger mellan brukshundsklubben och ÅC. Kontaktperson: Pelle Florell 0241-61 590.
- 20/9 - BOLLNÄS Svamputflykt Vi följer med svampexperten Monika Svensson ut i skogen och lär oss känna igen våra vanliga matsvampar. Samling kl. 10.00 på parkeringen Bollnäs simhall. Kontakt. Torbjörn, tel. 0278-30019 eller Per-Erik tel. 073-055 31 90.
- 20/9 - GÄVLEBORG Skogsutflykt Alf Pallin guidar oss i ett skogsområde som har testamenterats till en Hembygdsförening. Här finns en ovanlig fingersvamp och kanske är området lika fint och värdefullt som nyckelbiotopen intill? Välkommen med på en trevlig och intressant utflykt där vi tillsammans hjälps åt att inventera området. Samling: Söndag den 20 september vid affären i Trönö, kl 12:30. Länsträff skog Gävleborg i nov blir i Söderhamn
- 22/9 - MORA Filmvisning: Bikes vs cars På Bilfria Dagen visar vi filmen av Fredrik Hjerttén om hur stor plats bilen tar i samhället. Mora kulturhus & bibliotek kl 18. Samarr med Mora kommun och Mora Trafiksäkerhetsråd som delar ut reflexer. Fika.

SKOLSCENEN - VECKAN

- 22/9 - FALUN Seminarium "Dalarna minskar avfallet - att göra mer med mindre" Kostnadsfritt. Kristinegården, Falun. Anmälan till länsstyrelsen snarast på <http://www.lansstyrelsen.se/dalarna/Sv/kalender/2015/Pages/seminarium---dalarna-minskar-avfallet.aspx>
- 26/9 - GÄVLEBORG Studieförbundets styrelseutbildning, Ljusdal. Anmälan snarast till agneta.sundgren@studiefremjandet.se
- 26/9-4/10 - FALUN Kampanjen att byta till ekologiska produkter fortsätter. Kaffe är en av symbolprodukterna som lyfts fram. Ekologisk fika i skolan, på arbetsplatser och i butiker. Kontaktperson: Birgitta Johansson, 070-651 41 07
- 28/9 - GÄVLE Högskolan kl 9-16. Inspirationsdag om hållbar konsumtion. Kostnad 200 kr + moms. Anmälan snarast på www.hig.se/rucx
- 29/9 - MORA Kaffeprovning kl 14-15. Mora kulturhus & bibliotek
- 3/10 - SÄTER Vi står utanför Coop kl 10-13.
- 3/10 - AVESTA Välkommen till vårt bord på Avesta Torg och samtala om ekomat kl. 10-15. Tävlingar och priser. Smakprover. kristina.hallin@spray.se, 070-345 01 47
- GÄVLE Se hemsidan.
- HUDIKSVALL Se hemsidan.
- 27/9 - MALUNG/SÄLEN Fjällvandring i Transtrandsfjällen. Vi möter hösten i fjällen och njuter av denna över en dag! Vandring från Tandådalen till Närfjällsstugan och tillbaka, cirka 1 mil. Anmälan till Ingela snarast 070-528 40 21.
- 27/9 - ORSA Skördedag Allmogekern på Brantudden vid småbåtshamnen. Samling 09.00. Ledare: Roland Öjeskog 070-245 5375
- 28/9-4/10 - LUDVIKA Framtidsveckan se: www.facebook.com/framtidsveckanludvika
- 30/9-1/10 - GÄVLEBORG Miljövervakningsdagar. Högbo Bruk. 2 400 kr. Anmälan till länsstyrelsen.

RYSSLAND

- 2-3/10 - STOCKHOLM Naturskyddsföreningens höstkonferens. Kulturhuset blir klimathuset! <http://www.naturskyddsforeningen.se/hostkonferens>
- 3/10 - MORA Dalarnas Föreningsmessa Tema barn & ungas delaktighet. Moraparken. <http://skolscenen-kulturhjärtaskola.riksteatern.se/dalarnas-foreningsmessa>
- 3/10 - FALUN Utflykt till Sanders Gammelskog - Faluns nyaste naturreservat. Vi gör en rundvandring i reservatet med guide. Ta med eget fika! Grillmöjligheter finns. Samling kl 10.00 på Postenparkeringen (bakom Restaurang Hammars) för samäkning. Kontaktperson: Eva Bååth-Holmqvist, 070-355 11 98.
- 3/10 - LUDVIKA Högbergets dag kl. 11-15, på Högberget i Ludvika. Vi deltar med infobord, fokus på barn och ungdom. Välkomna!

OKTOBER

- 4/10 - GAGNEF kl 09.00 - Ändlösbergs naturreservat Dalviks kvarn, Djurås. Ändlösberg ligger norr om Båsten och Väckerbodarna. Vi går vandringsleden från fäboden mot Lindbodarna. Kp: Åke Tidigs 076-824 73 29
- 4/10 - BORLÄNGE kl 10.00 besöker vi Igelmyren vid Barkargården. Vi följer med Lars-Erik Nilsson och tittar på kulturspårerna av torvfabriken och går den lilla vandringsleden runt Igelmyran. Då kommer vi förbi den intressanta skogen med bl.a. en nyckelbiotop och ett naturvårdsavtal där vi kan göra spännande fynd av tickor och andra vedsvampar. Vi träffas vid skogsbilvägen som går in norrut precis på Tallbackskrönet, G:a Faluvägen, ca 500 m öster Barkargården. Ta med fikakorg! Kontaktperson: Kristina Homman 0243-184 84
- 7/10 - HOFORS Alaska - de stora fiskande björnarnas land. Vår skicklige naturfotograf Stig Björk visar för första gången bilder och berättar om vad han upplevt under senare års Alaskaresor. Björkhagsskolan kl.19. Vi bjuder på fika.
- 10/10 (prel) - SALA Studieresa till brandområdet. Intresseanmälan till kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se . Kontakt: Mattias Ahlstedt 0730-39 54 61.
- 11/10 - LEKSAND Utflykt till naturreservat Asaklitt. Välkomna med på nya stigar i trevligt sällskap! Samling vid Kulturhusets parkering i Leksand för samåkning, prel. tid kl 10:00. Se annons i Leksandsbladet. Kontaktperson Gittan Loggård 070-275 03 15.
- 15/10 - GÄVLE Miljögifter i barns vardag - hur kan de undvikas? Föredrag med Lillian Lundin Stöt från Naturskyddsföreningens kemikalienätverk. Tid: 18:30. Plats: Studieförbundet, Norra Köpmangatan 12 A. Gittan Loggård 070-275 03 15.
- 18/10 - FALUN Natursnokarna: tema - Mossor och lavar. Naturutflykt för barn och föräldrar. Ta med eget fika! Tid: 10.00 - 12.00. Samling på P till Rottnebyskogen naturreservat. Kontaktpersoner: Eva Bååth-Holmqvist, 070-355 11 98, Karin Norrlander, 070-371 03 89
- 21/10 - GÄVLE TTIP-avtal mellan EU och USA Avtalet handlar om mer än frihandel och kan påverka existerande och framtida lagstiftning på många områden. Inte minst vad det gäller miljöskydd, konsumentskyddslagstiftning och grundläggande medborgerliga rättigheter. Lars Igeland informerar. Tid: 18:30. Plats: Färnebo Folkhögskola, Holmparken 1, Gävle (Baltic)
- 30/10-1/11 - GÄVLE Miljötinget. Naturskyddsföreningen har workshop och utställning.
- 31/10-1/11 - DALARNA Skogskurs. Se länsförbundets hemsida för mer info.

NOVEMBER

- November - GÄVLEBORG Medlemsträff med skogstema. Se länsförbundets hemsida för mer info, datum och plats.
- 3/11 AVESTA kl 18.30 Föredrag på biblioteket om ett aktuellt område -och vad vi kan göra lokalt. Se fb och webben.
- 8/11 - ORSA kl 14.00 Medlemsmöte med Orsakretsens medlemmar. Vi planerar tillsammans 2016 års verksamhet. Plats: se annons och vår hemsida.
- 8/11 - LEKSAND Utflykt till Långsjön+ Långsåsberget+ Åsmyren. Välkomna med på nya stigar i trevligt sällskap! Samling vid Kulturhusets parkering i Leksand för samåkning, prel. tid kl 10:00. Se annons i Leksandsbladet. Kontaktperson Stina Grönberg 0705-14 84 04.
- 8/11 - GÄVLE Ekologiskt och socialt byggande i Gävle? Om hållbara byggnader, byggemskaper, kollektivhus, hur motverka segregation i byggandet mm. Dialogdag med exempel från städer i Sverige och Europa som satsat på hållbart byggande. Tid: 13-16 Plats: Färnebo folkhögskola, Holmparken 1, Gävle (Baltic)
- 13/11 - GÄVLE Run for your Life Vi gör ett offentligt klimatmöte inför att klimatstafetten från Kiruna till klimattoppmötet i Paris passerar Gävle den 15:e nov.
- 14-15/11 - GÄVLEBORG Klimatstafetten www.runforyourlife.nu passerar Hudiksvall (e.m 14:e), Söderhamn (sen kväll 14:e) och Gävle (morgon 15:e).
- 22/11 - FALUN Natursnokarna: tema - Djuren på vintern. Naturutflykt för barn och föräldrar. Vi bjuder på korb med bröd! Tid: 10.00 - 12.00. Samling på P till Rottnebyskogens naturreservat. Kontaktpersoner: Eva Bååth-Holmqvist, 070-355 11 98, Karin Norrlander, 070-371 03 89
- 21-29/11 - Europeiska Avfallsveckan
- November - MORA Minimera avfallet - gör mer med mindre! Se hemsidan för datum. Föreläsning av Jenny Back, avfallsinformatör Mora kommun. Ingår i Europeiska Avfallsveckan/Europa minskar avfallet. Samarr. med Mora Folkhögskola.

Gävle-Dala Natur är Naturskyddsföreningen Gävleborg och Dalarnas medlemsblad. Alla Kretsar och medlemmar är varmt välkomna att bidra till tidningens innehåll. Kontakta Kansliet.

Alla arrangemang sker i samarbete med Studieförbundet, vårt studieförbund.

Ansvarig utgivare:
Stefan Persson, stefan.persson@naturskyddsforeningen.se, 070-55 22 162
Redaktör/Layout:
Elvira Varghans, elviravarghans@gmail.com, 070 -77 99 514

Nr 5 av Gävle-Dala Natur kommer ut i slutet av november.

Naturskyddsföreningen
Gävleborg

Naturskyddsföreningen
Dalarna

Studieförbundet